

Turun kaupunki
PL 355
20101 Turku

Asia: Kaks kerta-Satavan vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksymistä koskeva kuulutus

Kaks kertaseura on antanut asiasta päätösesitystä valmistelleelle työryhmälle pyydetyn lausunnon 22.4.2014. Lausunnossa painotettiin mm. sitä, että kaupungin tulee toimialueen hyväksyjänä varmistaa, että hakijana oleva vesiosuuskunta täyttää lain määräykset ja että vesiosuuskunta on liittyjän kannalta verrattavissa kaupungin vesilaitokseen. Kaks kertaseura lausui myös huolestuneisuutensa siitä, että toiminta-alueen hyväksymisellä pyritään ohjaamaan Satava-Kaks kerran osayleiskaavan valmistelua. Työryhmän päätösehdotus on näiltä osin puutteellinen, minkä vuoksi Kaks kertaseura esittää aikaisemman lausuntonsa lisäksi seuraavat huomautukset:

a) Työryhmä on hyväksymisehdotuksessaan luetellut lainkohtia, jotka koskevat vesiosuuskuntaa. Se ei ole kuitenkaan ottanut kantaa siihen täyttääkö Kaks kerta-Satavan vesiosuuskunta nykyisellään nämä lainkohdat eikä myöskään esittänyt ehtoja kyseisten lainkohtien täyttämistä ennen toiminta-alueen vahvistamista. Kaupunki toimii tässä lupaviranomaisena ja toiminta alueen vahvistaminen antaa vesiosuuskunnalle merkittävän taloudellisen hyödyn. Koska toiminta-alueen vahvistamisesta lähtien tulee yksittäisiä kiinteistönomistajia koskevia merkittäviä oikeusvaikutuksia, on kaupungin toiminta-alueesta päättävänä viranomaisena suoritettava hakijan toiminnan ja talouden sekä asiakkailta perittävien maksujen lainmukaisuustarkastelu ja ilmoitettava hakijalle, mitkä seikat sen toiminnassa ja maksuissa on muutettava ja miten, ennen kuin toiminta-alue vahvistetaan. Mikäli kaupunki jättää tämän tekemättä ennen toiminta-aluepäätöksen hyväksymistä, kaupunki siirtää laillisuustarkastelun yksittäisen kuluttajan ja vesiosuuskunnan väliseksi asiaksi, eikä sitä voida pitää hyväksyttävänä varsinkaan tässä tapauksessa, jossa on esitetty merkittäviä epäilyjä esimerkiksi maksujen lainmukaisuuden suhteen. Toiminta-alueen vahvistamisen jälkeen vesiosuuskunnalla ei ole vähäisintäkään intressiä omaehtoisesti muuttaa käytäntöjään taikka maksujaan kuluttajan edun suuntaan.

b) Työryhmän esityksessä sanotaan työryhmän kantana, että vapautusta arvioitaessa liittymämaksun (8.500 €) kohtuullisuutta on verrattava kiinteistökohtaisen järjestelmän rakentamisen kustannuksiin. Työryhmä on tässä kohdin siteerannut hakemuksen perusteluita, mutta niitäkin puutteellisesti, koska niissä kerrotaan vesiosuuskuntaan liittymisen edellyttävän kiinteistökohtaisen pumppaamon ja tonttihaaran rakentamista liittyjän kustantamana, jolloin osuuskunnan ilmoituksen mukaan liittymisen kokonaiskustannus on noin 13.000 euroa. Tätä on pidettävä ehdottomana alaraja-arviona, koska viimeaikaisissa käytännön esimerkeissä kustannukset ovat olleet huomattavasti suuremmat. Vesihuoltolain 11§ 1 mukaan vapautusta arvioitaessa on otettava huomioon muitakin seikkoja.

Muutoin kuin vapautusta arvioitaessa liittymämaksun kohtuullisuutta on arvioitava vesihuoltolain 18 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen talouden pohjalta eikä vertaamalla niitä kilpailevien järjestelmien kustannuksiin. Vertailu Turun vesilaitoksen liittymämaksuihin ja käyttömaksuihin on sikäli perusteltua, että Kakskerta-Satavan vesiosuuskunta on toistuvasti tiedottanut rakentaneensa viemäriverkostonsa murto-osalla (10-20%) siitä kustannuksesta, mitä se olisi tullut vesilaitoksen rakentamana maksamaan. Käyttökustannuksista vesiosuuskunnan asiakas maksaa osan jätevesimaksuina ja osan ylläpitämällä (huolto, korjaukset ja pumpun uusimiset) kiinteistökohtaista pumppaamoa, joka on osa vesiosuuskunnan verkoston painejärjestelmää ja sen haaraa kiinteistöltä runkoputkeen. Turun vesilaitoksen rakentamissa paineviemäriverkostoissa kiinteistökohtaiset jätevedet kootaan viettoviemärillä vesilaitoksen pumppaamolle eikä sen ylläpidosta aiheudu asiakkaalle normaalien jätevesimaksujen lisäksi mitään erilliskustannuksia. Edellä sanotun perusteella on arvioitava, että ollakseen lain tarkoittamalla tavalla kohtuullisia, vesiosuuskunnan liittymämaksujen tulisi olla huomattavasti alhaisempia kuin Turun vesilaitoksen liittymämaksut.

c) Esityksessä työryhmä katsoo perustelluksi, kuitenkin asiaa erikseen perustelematta, käyttää YKR-taajamakarttaa toiminta-alueen määrittämisessä. YKR-taajamakartan käyttäminen vesihuoltolakiin perustuvan toiminta-aluepäätöksen yhteydessä ei ylipäätään ole perusteltua, koska vesihuoltolaissa on erikseen määritetty laissa tarkoitettu taajama-alue. Käytettävällä taajamarajauksella tulee tapauskohtainen yksityisoikeudellinen merkitys, kun katsotaan onko toiminta-alueella oleva kiinteistö, jolla on jo toimiva jätevesijärjestelmä, vapaa liittymisvelvoitteesta ilman eri hakemusta vai ei. Oikeusvaikutuksista johtuen taajamakartta tulee piirtää eksaktilla tavalla. Tällainen on perinteinen malli, jossa taajama-alueeksi luetaan sellainen yli 200 asukkaan yhtenäinen alue, joka koostuu toisiinsa rajautuvista 250m x 250m karttaruuduista, joissa kussakin on vähintään 20 asukasta.

d) Mikäli työryhmän esitys tarkoittaa, että kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto saavat päätettäväkseen vesiosuuskunnan toiminta-aluehakemuksen ja siten implisiittisesti Satava-Kakserran osayleiskaavan väestömitoituksen ennen kuin kaavaluonnos on ollut nähtävänä ja lausunnolla niin, että kaikki osalliset ovat voineet vaikuttaa kaavan sisältöön, on osallisista ainoastaan vesiosuuskunnan mielipide (toiminta-aluehakemuksen muodossa) vaikuttamassa Satava-Kakserran osayleiskaavan väestömitoituksesta päätettäessä. Tätä menettelyä ei voi pitää hyväksyttävänä.

On otettava huomioon, että Kakserran maankäytön tulevaisuutta koskien on nyt samanaikaisesti vireillä maakuntakaava, osayleiskaava ja asemakaavoja ja että Kakskerta-Satavan vesiosuuskunta on rakentanut verkkonsa sen osakkaana olevien tiettyjen yksittäisten toimijoiden kaavoitushankkeiden toteuttamiseksi. Siksi on olemassa kaikki asiaperusteet noudattaa normaalia päätöksentekojärjestystä, jossa edetään ylemmätason kaavasta lähtien antaen perusteet ja liikkumavarat tarkemman tason kaavoista päättämiseksi. Vesiosuuskunnan toiminta-alue voidaan perustellusti vahvistaa vasta osayleiskaavan tultua hyväksytyksi ja saatua lain voiman. Tästä päätöksentekojärjestyksestä poikkeaminen vaarantaa Kakserran asukkaiden

oikeusturvan, eikä nähdäksemme kaupungilla ole mitään yhteiskunnallisesti tärkeää perustetta muuttaa normaalia järjestystä. Normaalin kaavoitusjärjestyksen noudattaminen vähentää myös todennäköisyyttä kaavoista tehtäviin valituksiin ja siten käytännössä nopeuttaa kaavoituksen etenemistä.

Turussa 12.11.2014

Markku Kalliomäki
puheenjohtaja

Jarkko Koskinen
sihteeri